

GONIEC KRAKOWSKI

CENY OGŁOSZEŃ: Po tekście 1 mm w 1 szerebie (szer. szp. 22 mm) 36 gr. W tekście 1 mm w 3 szerebie (szer. szp. 69 mm) 8.— zł. Drobne za słowo 24 gr. Pierwsze słowo duży druk (najwyżej 3 słowa) 40 gr.

Rok IV.

Nr. 66.

Kraków, piątek 20 marca 1942 r.

Nadesłane a nie zamówione przez Redakcję rekonesywy będą zwracane autorom jedynie wówczas, gdy dołączone zostaną znaczki pocztowe na opłacenie przesyłki zwrotnej. Prenumerata miesięczna 4,50 zł z odnośnym do domu 5 zł. Na prowincję dopłata pošta. Konto czekowe: Warszawa 658.

Niemieckie łodzie zatopiły u wybrzeża Ameryki dalszych 41.000 ton.

Odparcie dalszych ataków sowieckich.

Z głównej kwatery Wodza, 16 marca. Naczelna komenda niemieckich sił zbrojnych komunikuje:

Na półwyspie Kercz dalsze ataki nieprzyjacielskie zostały częściowo odparte, częściowo już w stanowiskach pogotowia rozbite przez ogień artyleryjski i zwalczanie z powietrza.

Na pozostałym froncie wschodnim nieprzyjacieli zastakował na pojedynczych miejscach także i wczoraj znacznymi siłami, bez sukcesu.

W okresie od 15 do 17 marca nieprzyjacieli stracili na froncie wschodnim łącznie 131 czołgów.

Sowieckie powietrzne siły zbrojne straciły wczorajszego dnia 68 samolotów w walkach powietrznych. Jeden własny samolot zaginął.

W Afryce północnej działalność oddziałów wywiadowczych.

Na Malcie dzienne i nocne ataki niemieckich formacji lotników bojowych spowodowały wielkie pożary i potężne wybuchy w urządzeniach lotniczych i portowych.

Na morzu Śródziemnym jedna z niemieckich łodzi podwodnych zaatakowała na wschód od Tebruku pewien silnie zabezpieczony brytyjski konwój i zatopiła jeden okręt-cysternę, pojemności 3.000 ton.

U wybrzeża amerykańskiego niemieckie łodzie podwodne zatopiły pięć nieprzyjacielskich okrętów handlowych, pojemności 41.000 ton i jeden okręt straży przybrzeżnej marynarki wojennej Stanów Zjednoczonych. Wyróżniła się przytem szczególnie łódź podwodna pod dowództwem kapitana-porucznika Rostina.

Jeden pojedynczy brytyjski samolot dokonał za dnia, pod osłoną nisko leżących chmur, wojskowo bezskutecznego ataku na obszar zachodnio-niemiecki.

Ataki nurkowców na koncentracje czołgów pod Leningradem.

Berlin, 19 marca. Naczelna komenda niemieckich sił zbrojnych komunikuje, że w dniu wczorajszym na froncie leningradzkim niemieckie samoloty nurkowe obrzuciły bombami silne koncentracje czołgów bolszewickich.

Pomimo koncentrycznego ognia sowieckiej artylerji przeciwlotniczej, nurkowce wrzuciły swoje bomby w sam środek zgromadzonych czołgów, z których 7 zniszczono celnymi trafieniami, za 7 dalszych ciężko uszkodzono.

W rejonie bojowym na północ od jeziora Hmeń, w toku wielokrotnych ataków powietrznych zniszczono 2 baterie bolszewickie i kilka ciężkich pojedynczo ustawionych dział, a nadto zdemolowano pozycje artyleryjskie. 65 samochodów ciężarowych i wielka ilość sań transportowych zaległy zniszczone na drogach. Bolszewicy stracili, według dotychczasowych meldunków, w tych rejonach bojowych 24 samoloty, zestrzelone przez myśliwce niemieckie bez własnych strat w toku zaciętych walk powietrznych.

Na dalekiej północy niemieccy lotnicy myśliwcy dokonali skutecznego ataku zniszczenia na pozycje bolszewickie naprzeciwko półwyspu Rybackiego. W walkach powietrznych zestrzelono 3 myśliwce sowieckie. Wszystkie samoloty niemieckie powróciły do swych baz.

Ciężka artylerja armji niemieckiej ostrzeliwała w dniu 16 marca ważniejsze obiekty wojenne na terenie Leningradu. Pociski artyleryjskie kierowały się na wielką elektrownię oraz tereny wielkich zbiorników. Ponadto celnymi pociskami ostrzeliwano skutecznie jedną z fabryk.

Walki w Zagłębiu Donieckim.

Berlin, 19 marca. Jak podaje DNB z miarodajnych źródeł wojskowych, bolszewicy dokonywali ataków we wtorek jedynie w kilku pojedynczych miejscach Zagłębia Donieckiego. Wszelkie zakusy oddziałów sowieckich wśród zaciętych walk zostały odparte.

W czasie tych potyczek unieszkodliwiono 3 czołgi bolszewickie, przyczem 3 dalsze zostały uszkodzone. Zgrupowania wojsk so-

wieckich i oddziały, zajmujące pozycje wyjściowe do akcji, były skutecznie bombardowane przez artylerję.

Jeden z niemieckich pułków piechoty w dniach od 7—17 marca odparł 25 zaciętych ataków sowieckich, z których 12 zostało dokonanych przy użyciu broni pancernej. Bolszewicy ponieśli przytem bardzo dotkliwe straty. Przed stanowiskami oddziałów niemieckich pozostało na polu walki 8 rozbitych czołgów i 1200 zabitych.

W czasie ataku, dokonanego w locie zniszczonym, na stanowiska artylerji bolszewickiej trafiono bombami najcięższego kal-

bru szereg baterji, które silnym ogniem bombardowały stanowiska niemieckie. Dwie baterje zniszczono, a szereg wysumarych do przodu dział zmuszono do milczenia. Ponadto kilkakrotnie serjami bomb trafiono pociągi i obiekty dworcowe na zapleczu bolszewików. Zniszczono lub poważnie uszkodzono przytem 17 pociągów towarowych.

Myśliwcy niemieccy, nie ponosząc żadnych własnych strat, stracili w południowej części frontu wschodniego w czasie zaciętych walk powietrznych 27 samolotów bolszewickich.

Ataki sowieckie załamują się wśród ognia dział niemieckich.

Berlin, 19 marca. Jak donosi naczelna komenda niemieckich sił zbrojnych, w dniu 16 marca b. r. spaliły na panewce, trwające od 4 dni, ustawiczne ataki sowieckie, przypuszczane na odcinek frontu na terenie półwyspu Kercz. W nieustannej akcji jedna z dywizji niemieckich odparła w okresie od 13 do 18 marca, mimo gwałtownego ognia artyleryjskiego, który często przybierał rozmiar ognia huraganowego, 64-krotne ataki bolszewickie.

W godzinach popołudniowych dnia 16 marca nasilenie ognia sowieckiej artylerji znów doszło do ognia huraganowego. Bolszewicy wyrzucili około 16 tysięcy pocisków artyleryjskich. W toku ognia artyleryjskiego i przy masowym i bezwzględny udział, tudzież poparciu licznych czołgów, zaatakowali oni w kilku kolejnych tyraljach pozycje bojowe niemieckie. Ataki te znów załamały się w koncentrycznym ogniu wszystkich broni niemieckich, tudzież w zaciętych walce wręcz. Przeciwnik utracił 33 czołgi.

Poważne i dotkliwe straty w broni pancernej bolszewików potwierdzili jeńcy wojenni jednej z sowieckich brygad wojsk pancernych. Jeńcy owi zeznali, jakoby na skutek niemieckiej broni przeciwpancernej z posteru 120 czołgów, biorących udział w dniach 13 i 14 marca w akcji, 80 czołgów uległo zdemolowaniu.

Na froncie okrajenia pod Sewastopolem baobserwowano z rumuńskich pozycji obronnych przygotowania bolszewików do ataku, przyczem pozycje bolszewickie wzięto pod ostrzał artyleryjski. Dzięki temu przygotowania te zostały uniemożliwione, a atak zduszony w zarodku.

Niemieckie samoloty nurkowo bojowe w masowej akcji zaatakowały dnia 16 marca pozycje bolszewickiej artylerji na półwyspie Kercz. Celne pociski bombowe, eksplodujące między baterjami i bunkrami, zdemolowały działa, tudzież placówki obserwacyjne. Eksplozował również wielki ma-

gazy amunicji, a wybuch ten zaobserwowano dzięki olbrzymiemu słupowi ognia. Na skutek wyniszczającej akcji, spowodowanej atakami bombowymi, oddziały sowieckie poniosły dotkliwe i krwawe straty.

Celem trwałych ataków lotnictwa niemieckiego były również warowne miejscowości i pozycje obronne bolszewickie w rejonie Donca. Lekkie samoloty bojowe w lotach głębokich zdemolowały pociąg pancerny.

Znaczne bolszewickie oddziały bojowe, usiłujące przełamać niemieckie pozycje na środkowym odcinku frontu wschodniego, zostały rozbite przez wojska niemieckie.

Ponawiane przez bolszewików silne wypadki zostały odparte wśród dotkliwych strat bolszewickich, ponadto jedna z grup bojowych przeciwnika uległa okrajeniu i zlikwidowaniu. Wśród gwałtownej śnieżycy, przy 45-stopniowym mrozie rozwinęły się zacięte walki, w wyniku których dwie dywizje strzelców oraz 4 dywizje kawalerijskie zostały do tego stopnia przetrzedzone, iż w obliczu strat były zmuszone wycofać się.

W okresie między 30 stycznia a 14 marca straty bolszewickie przekroczyły 10.000 poległych, przyczem ponad 2000 jeńców dostało się w ręce niemieckie. Wojsko niemieckie zdobyło w postaci łupu wojennego 133 dział, tudzież poważną ilość cięższej i ciężkiej broni piechoty.

Bolszewickie ataki na odcinku frontu bojowego, łącznie na wschód od Charkowa, załamały się w ostatnich dniach wobec bohaterstwa oporu wojsk niemieckich. Nie zważając na silny mroz i śnieżyce, wyparli oni przeciwnika w kilku kontratakach. W tych walkach obronnych uwieczonych sukcesami, wzięły wybitny udział czołgi niemieckie. Olbrzymie były straty bolszewików. Do niewoli dostało się kilkuset jeńców, ponadto wzięto zdobycę wojenną w postaci 14 czołgów, 10 dział oraz poważnej ilości lekkiej i ciężkiej broni piechoty.

Gen. Mac Arthur opuścił Filipiny.

Natężenie amerykanizacji Australji.

Tokio, 19 marca. Sprawozdawca rządu komunikował fakt ucieczki głównodowodzącego wojsk na Filipinach, generała armji Stanów Zjednoczonych Mac Arthura wraz z rodziną i oficerami sztabu, którzy opuściwszy oszcząpną twierdzę wyspiarską Corregidor, udali się do Australji.

Sprawozdawca zakomunikował, iż sprawa ta była dla Japonji wielką niespodzianką. Stany Zjednoczone nazywały Mac Arthura „Bohaterem Nr. 1”, który bronił będzie wysp Filipińskich do ostatniego tchu.

Tymczasem jednak okazało się, że Mac Arthur postąpił w podobny sposób, jak szereg głównodowodzących mocarstw nieprzyjacielskich w rodzaju generała Pophama Wavella, Benneta lub admirała Harla, którzy w najkrytyczniejszej chwili opuszczali stanowiska, a równocześnie do nieprzy-

ci mieli ochraniać. Rząd Stanów Zjednoczonych usiłuje usprawiedliwić ucieczkę Mac Arthura argumentem, że po swym przybyciu ma on zostać mianowany głównodowodzącym alianckich sił bojowych na południowo-zachodnim Pacyfiku.

W związku z ucieczką generała amerykańskiego Mac Arthura z Corregidoru do Australji oraz jego nominacja na dowódcę sprzymierzonych sił zbrojnych w południowo-zachodniej części Pacyfiku uzupełniająco podaje Reuter, iż premier Curtin miał oświadczyć, iż Churchill brł o tem poinformowany, jakoby rząd australijski prosił o wyznaczenie generała Mac Arthura na to stanowisko. Przypuszcza się — w dalszym ciągu podaje Reuter — iż krok ten wpłynął również na sprawę przysiężnego miejsca siedziby wojennej raty Pacyfiku.

Wydatki wojenne Stanów Zjednoczonych.

Sztokholm, 19 marca. Czynniki finansowe Stanów Zjednoczonych zamieszczają w prasie szereg rozważań na temat wydatków i kosztów wojennych.

Wszelkie sprawozdania twierdzą zgodnie, iż wydawane sumy nie pozostają w żadnym stosunku do wydajności produkcyjnej amerykańskiego przemysłu zbrojeniowego. Miesięczne wydatki Stanów Zjednoczonych dla celów wojennych wzrosły od chwili przystąpienia do wojny na 1.900 milionów w grudniu 1941, a na 2.300 milionów w lutym 1942 r. Temsamem najwyższą kwotę jaka Stany Zjednoczone wydały miesięcznie w czasie tej wojny światowej, przekroczone o przeszło 15.

„Ochotna wojna” — jak pisze w jednym ze swych artykułów „Financial News” — „kosztowała Stany Zjednoczone w ciągu pierwszych trzech miesięcy 6,3 miljarów dolarów. W cyfrze tej nie mieszczą się straty amerykańskiej marynarki wojennej i handlowej.

Niemniej kosztuje Amerykę ustawa lombardowa. Z sumy 12 miliardów dolarów, przyznanej na ten cel w marcu i październiku 1941 r. przez kongres, amerykańskie ministerstwo skarbu zwróciło do chwili przystąpienia do wojny przez Stany Zjednoczone 9,2 miljarda, a od tej chwili prawdopodobnie i końcowa kwota, czyli 5,8 miliardów.

Wobec tego rodzaju sytuacji amerykańskie koła bankowe liczą się ze wzmocnieniem korzystaniem z zapasów kredytowych przez rząd związkowy.

której przeniesienie z Londynu do Waszyngtonu zapamiętała propagowane jest przez Australję.

Tak więc coraz bardziej na światło dzienne wychodzą właśnie zamiary Roosevelta, który odpowiednimi posunięciami nieustannie stara się rozluźnić w ew. łączące poszczególne człony imperium brytyjskiego.

Obecnie Reuter musiał również podać do wiadomości fakt nominacji amerykańskiego generała George H. Brett na zastępcę naczelnego dowódcy południowo-wschodniej części Pacyfiku. Dotychczas general-porucznik Brett dowodził wojskami amerykańskimi w Australji. Równocześnie z nominacją jego na zastępcę naczelnego dowódcy przydzielono mu również komendę nad lotnictwem na tym terenie.

Podróż Crippsa do Indji.

Madryt, 19 marca. Jak donoszą z Ceuty w Maroku hiszpańskim, Stafford Cripps w drodze do Indji samolotem przybył do Gibraltaru, a po krótkiej przerwie wyruszył w dalszą drogę.

Spotkanie ministrów w Monachium.

Berlin, 19 marca. Włoski minister kultury ludowej, Pavolini i minister Rzeszy, Goebbels, w drugim dniu swego spotkania w Monachium odbyli obszernie rozmowy, które wykazały zupełną zgodność poglądów.

Fowzięcie ważne odegrał w sprawie dalszej współpracy. Wczorajem goście włoscy powrócili do Rzymu.

Bolszewicy zamierzają rozszerzyć okupację Iranu.

Ankara, 19 marca. Z nadeszłych ostatnio z Iranu wiadomości wynika fakt, że bolszewicy czynią przygotowania, zmierzające do systematycznego przesuwania strefy okupacyjnej w kierunku południowym.

Ogólnie przypuszcza się, iż między Edenem, Crippsem i Stalinem doszło do pewnych układów w sprawie ewakuacji terenów okupowanych przez Anglików.

Jak wynika z informacji Anglików przybyłych z Teheranu, nadzycie bolszewików sięgają daleko na południe, to jest wciąż obszary interesów angielskich i pomimo podziału Iranu na strefy angielską i sowiecką, stąd przybierają na sile.

Na zapytanie angielskich władz wojskowych, jak mają reagować na tego rodzaju nadużycia, z Londynu nadeszła odpowiedź, w której wskazując na rozmowy jakie Eden odbył w Moskwie z czynnami sowieckimi, oświadczone, iż narazie nie należy się troszczyć przyrzeczeniami udzielonymi Iranowi. Należy się spokojnie nie sprzeciwiać się Sowietom.

Zyski i tylko zyski...

Z za kulis U. S. A.

Kraków, 19 marca.

Zdaje się nie ulegać wątpliwości, że udział Stanów Zjednoczonych w wojnie światowej był dla wielu kapitalistów oraz dla przemysłu Stanów Zjednoczonych niezwykłą okazją do zrobienia olbrzymich interesów. Powstało wiele nowych fabryk broni, poczęło dostarczać materiały wszelkiego rodzaju aliancom, stawiając bardzo wygórowane ceny, gdyż chodziło o prędką dostawę, a w końcu odkupiły Stany Zjednoczone bardzo wiele swego czasu dostarczonego sprzętu wojennego za minimalną cenę i mogły go zużytkować w innych dziedzinach produkcji, np. w branży samochodowej.

Aby nie być gołosłownym, podamy tutaj kilka konkretnych szczegółów, potwierdzających nasze słowa: w przeciągu czterech lat wojny światowej 21.000 obywateli USA stało się milionerami, akcje przedsiębiorstw rodziny du Pont de Nemours, które w początkach wojny posiadały wartość 20 dolarów, doszły w czwartym roku wojny do wartości tysiąca dolarów. Dostawy zbrojeniowe zostały do takich rozmiarów, że w drugim półroczu 1915 roku wydawali alianci dziennie 10 milionów dolarów, a od sierpnia 1914 roku do lutego 1917 r. opuściło porty amerykańskie towarów za 10 miliardów dolarów. W przeciągu całej wojny światowej alianci zakupili w Stanach Zjednoczonych sprzętu wojennego za 4 miliardy dolarów.

Rokiem największych zysków dla przemysłu amerykańskiego był rok 1916. Wtedy to jednak sytuacja alianców na frontach była niezwykle ciężka jeżeli nie beznadziejna, to też wielcy finansiersi z Wall Street zastanawiali się nad tem, czy można aliancom użyczyć jeszcze kredytu — gdyż na wypadek przegranej, zostałyby olbrzymie rachunki bez efektywnego pokrycia. W końcu w roku 1917 dnia 6 kwietnia sytuacja się wyjaśniła o tyle, że Stany Zjednoczone przystąpiły do wojny, a tem samem brały na siebie nie tylko moralną, ale też materialną odpowiedzialność za zapłacenie należności, które narastały na kontaktach alianców. Można powiedzieć bez przesady, że chęć zabezpieczenia tych należności z kas państwowych Stanów Zjednoczonych przyczyniła się w dużym stopniu do przystąpienia tego państwa do wojny. Jak oceniano ten krok polityczny USA w sferach finansistów amerykańskich?

— To było najzupełniej słuszne! — oświadczył na ten temat zyd Gary z Steel Trus.

— To było stuprocentowo po amerykańsku! — oświadczył Frank Vanderlino z „National-City-Bank”. Teżoż samego zdania był prezes „Standard Oil Company” i wielu innych. Nie jest chyba przypadkiem, że w dniu wypowiedzenia wojny przez Stany Zjednoczone wydarzył się na giełdzie nowojorskiej jedyny w swoim rodzaju wypadek: trzystu znajdujących się tam maklerów giełdowych poczęło głośno śpiewać hymn narodowy, chcąc w ten sposób zadokumentować swoją lojalność wobec wujka Sama.

Z chwilą wybuchu wojny trzeba było oczywiście dostarczyć własnemu wojsku olbrzymiej ilości sprzętu wojennego, to też od 11 kwietnia 1917 do 11 listopada 1918 wydał Amerykanie dla własnej armii 22 miliardy dolarów, kredytuując około 10 miliardów dolarów aliancom. Nie potrzeba chyba dodawać, że w czasie tak nerwowego dozbierania się nie mogło być mowy o zbyt ścisłej kontroli cen, to też zyski firm zbrojeniowych były olbrzymie.

Przytoczymy choćby jeden przykład: Pewna wytwórnia motorów żądała za jeden egzemplarz takiego motoru 6.000 dolarów, podczas wojny zmniejszono tę cenę do 5.000 — a w końcu do 4.000 dolarów, ale nawet przy tej ostatniej zarabiała 1.000 dolarów od sztuki, jak stwierdzono w oficjalnym raporcie. Rząd amerykański płacił np. 49 centów za funt prochu, podczas gdy koszty produkcji wynosiły 36 centów. Jeżeli weźmiemy pod uwagę, że w roku 1918 wyprodukowano 400 milionów ton prochu, to można sobie wyobrazić, jakie dochody ciągnął z tego przemysł zbrojeniowy.

W świetle cyfr dochody wojenne Stanów Zjednoczonych przedstawiały się następująco: przedsiębiorstwo przemysłowe eksploatujące miedź „Utah Copper Company” zarobiło w roku 1917 200 procent swego kapitału, w roku 1918 — 150 procent, towarzystwo „Calumet and Hecla Mining Company” zarobiło w 1917 — 800 procent swego kapitału, w roku 1918 — 300 procent. — Wielkie nadwyżki w dochodach rozdzielano częściowo w formie premii dla różnych kierowniczych osobistości i naprzykład w przedsiębiorstwie „American Metal Company” otrzymywał prezes „gratyfikację” w kwocie 364.000 dolarów, kierujący inżynier — 23.500 dolarów a dwudziestu innych urzędników podobne kwoty. Nie dziwnego, że wiele przedsiębiorstw wypłacało dywidendy olbrzymie i tak firma „du Pont” wypłacała w 1916 roku dywidendy 100 procent. „Bethlehem Steel” wypłacała dywidendy 200 procent i t. d.

Niezwykle ciekawym zestawieniem są poniżej zamieszczone cyfry, wykazujące jak wielkie dochody miał przemysł amerykański w okresie wielkiej wojny. Zakłady przemysłowe „U. S. Steel” miały w ostatnich czterech latach pokoju przeciętny zysk 105 milionów dolarów, w czterech latach wojny przeciętny dochód — 239 milionów dolarów, „du Pont” do 1914 — 6 milionów od 1914—1918 — 58 milionów, „Niles Bement Pond” do 1914 — 656.000 dolarów od 1914 do 1918 — 6.146.000, „Scovill EDG Com do 1914 — 655.000, od 1914 1918 — 7.678.000 „General Motors” do 1914 — 6.954.000, od 1914 1918 — 21.700.000.

Zdarzało się jednak niekiedy, że zamówienia rządu amerykańskiego lub też aliantów nie były na czas wykonane i że towar został dostarczony zapóźno lub wogóle nie. Stwierdza to m. in. sam prezydent Harding w liście z dnia 29 sierpnia 1921 r., pisząc: „Nasz rząd wydał na produkcję samolotów, artylerji i amunicji artyleryjskiej 5—6 miliardów dolarów przyczem jest rzeczą pewną, że mniej jak 200 samolotów zbudowanych w Stanach Zjednoczonych i mniej jak 200 dział tam sfabrykowanych zostało użytych na froncie. Nie więcej jak 1 procent amunicji wystrzelonej przez artylerię było pochodzenia amerykańskiego. Shipping Board (najwyższy urząd marynarki) wydał mniej więcej 3,5 miljarda do-

Anglicy zbombardowali terytorjum tureckie.

Ankara, 19 marca. W nocy na 15 marca — jak donosi urzędowa turecka agencja informacyjna Agence Anatolia — samoloty „nieustalonej narodowości” zaatakowały bombami i ogniem karabinów maszynowych miasto Milas w południowo-wschodniej Anatolii. Na miasto zrzucono 17 bomb rozpryskowych, przyczem kilka osób zostało zabitych i rannych, zaś wiele domów odniosło uszkodzenia.

Wprawdzie dochodzenia wdrożone przez władze tureckie nie zostały jeszcze zakończone, to jednak wiadomym już jest faktem, że napadu dokonały samoloty pewnej formacji brytyjskich bombowców, które tej samej nocy usiłowały zaatakować wyspy włoskiego Dodekanazu.

Sadząc z sensacyjnej formy, w jakiej prasa turecka podała powyższe doniesienia, atak bombowy na Milas wywołał w tureckiej opinii publicznej najwyższe oburzenie.

Bomby były pochodzenia angielskiego.

Ankara, 19 marca. W toku dochodzeń przeprowadzonych przez władze tureckie po ataku powietrznym na tureckie miasto Milas w zachodniej Anatolii, stwierdzono,

że zrzucone bomby były pochodzenia angielskiego.

Jak wykazały dochodzenia, bomby te zostały zrzucone przez pewną formację bombowców angielskich, które tej samej nocy usiłowały zaatakować wyspy włoskiego Dodekanazu.

Na podstawie tych faktów, stwierdzonych ponad wszelką wątpliwość ze strony tureckiej, Londyn przyznał się do napadu pilotów angielskich na tureckie miasto Milas, przyczem usiłowano fakt ten upozorować pomyłką.

Reuter dodaje w związku z tem — jak to już mało miejsce w czasie „omyłkowych” angielskich napadów powietrznych na Szwajcarię — że bombardowanie terytorjum tureckiego, które pociągnęło za sobą śmierć około 20 osób, wywołało w Anglii „współczucie”.

Brytyjskie łodzie podwodne na wodach tureckich.

Ankara, 19 marca. Marynarze włoscy, którzy wysiedli na ląd w Stambule z pewnego okrętu, przybyłego ostatnio z Trjestu, opowiadali, że w czasie swej podróży przez wody tureckie byli wielokrotnie atakowani przez brytyjskie łodzie podwodne.

Znamienne oświadczenie w Kownie.

Berlin, 19 marca. Odpowiadając na ostatni apel Stalina, pierwszy litewski radca generalny Kubilianas opublikował deklarację, w której stwierdza m. in., co następuje:

Na barki naszego kraju spadł ciężar roli pierwszego bastionu imperializmu bolszewickiego, gotującego się do panu na kraje zachodnio-europejskie. W tych warunkach naród litewski stał się żywym świadkiem tego, w jak olbrzymich rozmiarach i z jakim pospiechem czynione były te przygotowania. Naród litewski, który miał sposobność zapoznać się z bolszewizmem nie od jego strony agitatorskiej, lecz w praktyce życiowej, nadanej mu przez Stalina, uczestniczy dziś wszystkimi swoimi siłami w wyprawie krzyżowej przeciwko temu potwornemu wrogowi ludzkości. Armja niemiecka wyswobodziła Litwę z piekła bolszewickiego, a dziś nawet, mimo utrudnień, spowodowanych warunkami wojennymi, kraj ten stopniowo odbudowuje wszystkie swoje żywołe dziedziny, za co zachwala on wieczną wdzięczność dla Niemiec.

Czołowy dziennik litewski w Kownie

„I Laisve” w swym komentarzu do tego oświadczenia dodaje: „Groby pomordowanych mają swoją wymowę, zrozumiałą, nawet dla głuchych. Wszystkie zapewnienia Stalina zostały dzięki nim zdemaskowane, jako bezwstydną oszustwa”.

Wystawa czerwonego teroru w Kownie.

Berlin, 19 marca. W ciągu 36 dni trwania wystawy „Czerwonego teroru na Litwie” liczba zwiedzających doszła do 100.000 osób.

Pewien Litwin, który sam leżał przez 6 godzin pod stosem trupów w pewnej sowieckiej katowni, wpisał do książki wystawy w Kownie, co następuje: „Zbrodnie były w rzeczywistości o wiele okrutniejsze, niż te, które pokazano na zdjęciach”. Inny zaś Litwin napisał: „Wszyscy Litwini, którzy pozostali przy życiu, powinni stale żywić wdzięczność dla dzielnej armji niemieckiej za to, że uratowała nas przed podobnym losem. Życząc wszystkim zwolennikom bolszewizmu, aby przynajmniej przez kilka miesięcy zakoszcawiali bolszewickiej wojnie”.

Postępy operacji japońskich na wyspie Mindoro.

Tokio, 19 marca. Wojska japońskie, operujące na Filipinach, które w dniu 27 lutego wylądowały na wyspie Mindoro w pobliżu Calapan, głównej miejscowości tego kraju, zajęły w poniedziałek, dnia 16 marca — według specjalnego sprawozdania „Tokio Niczi Niczi” — ważny punkt oparcia San Jose w południowej części wyspy. Znajdujące się tam lotnisko zostało zdobyte.

Wyspa Mindoro położona jest na południe od Luzonu; powierzchnia jej wynosi 9.826 km kw., na których pedzi żywoł 200.000 mieszkańców, przeważnie pochodzenia malarajskiego, trudniących się przede wszystkim uprawą ryżu. Teren wyspy jest bardzo górzysty i poszarpany tak, iż Japończycy w czasie swego pochodu napotykali na wielkie przeszkody.

Ataki japońskiego lotnictwa marynarki.

Tokio, 19 marca. Główna kwatera japońska komunikuje, iż w dniu 13 marca jed-

nostki lotnicze marynarki zniszczyły sześć samolotów aliantów w czasie nalotu na port Moresby w Nowej Gwinei.

Niezależnie od tego atakowano w tym samym dniu bazy aliantów na wyspach Salomonskich, a przede wszystkim na Wawanawie.

W dniu 14 marca wreszcie japońskie lotnictwo marynarki dokonało niespodziewanego ataku na bazę lotniczą aliantów, znajdującą się na wyspie Horn na północ od Kap Jork, czyli pomiędzy północno-wschodnim czubkiem Australji a Nową Gwineą. Stracono przytem lub zniszczono na ziemi 14 samolotów alianckich.

Administracja krajowa w Ostland.

Berlin 19 marca. W ramach odbudowy administracji na okupowanych obszarach wschodnich minister Rzeszy Alfred Rosenberg wydał zarządzenie dla komisarzy Rzeszy w kraju Wschód (Ostland), regulujące administrację na terenie generalnych okręgów Litwy, Łotwy i Estonji, a w szcze-

larów, podczas gdy otrzymałem z ministerstwa wojny dziwną wiadomość, że tylko jeden jedyny okręt, który przewoził amerykańskie wojska do Europy został zbudowany przez „Shipping Board”. Tym okrętem był „Liberty”, który według raportów ministerstwa wojny w październiku 1917 roku przewiół 50 żołnierzy do Europy”.

Jak widać z tych danych dostawy nie zawsze były dokonywane zbyt precyzyjnie i na podstawie kupieckiej uczciwości. Bardzo wielką pozycję w przemyśle wojennym Stanów Zjednoczonych stanowiła produkcja samolotów, które po wojnie odkupiono po niezwykle niskich cenach.

Przechodząc do obecnej wojny, przypomnieliśmy warte w zakresie produkcji samolotów, że wywóz ich wzniósł się w olbrzymiej mierze w roku 1931. Wywóz ten wynosił: 4,9 milionów dolarów w roku 1934 — 17,7, w 1936 — 23 milionów dolarów, w 1937 — 39,4 milj. dol., w 1938 — 68,2 milj. dol., w 1939 — 117 milj. dol. Według obliczeń amerykańskich pism fachowych zyski firm produkujących samoloty wzrosły od roku 1935—1939 trzydziestokrotnie natomiast od roku 1939—1940 podniosły się one jeszcze bardziej.

Gospodarka wewnętrzna licznych firm zbrojeniowych przedstawia się nieraz dosyć opłakanie o tyle, że nie stosują się one do oficjalnych roz-

gólności przewidujący współpracę lokalnych władz na tych obszarach.

Przepisy wykonawcze do tego zarządzenia głoszą m. in., że ludność miejscowa podczas okresu walki i w czasie okupacji kraju złożyła tak wiele dowodów swej dobrej woli w kierunku współpracy, że umożliwiło to ucielenie daleko posuniętego zamorskiego. Wobec tego kierownictwo władze niemieckie sprawują na terenie trzech generalnych okręgów nadzór administracyjny, natomiast bezpośrednio czynności administracyjne sprawować będą urzędy, rekrutujące się z przedstawicieli ludności miejscowej.

Włoski komunikat wojenny.

Rzym, 18 marca. Włoski komunikat wojenny ze środy brzmi następująco:

Główna kwatera włoskich sił zbrojnych komunikuje:

Nieprzyjaćielskie wojska zaatakowały pewną bazę na południe od Tmimi. Przez natchmiastowy kontratak zostały one odrzucone i pozostawiły kilku jeńców, w tem jednego oficera, w naszych rękach.

Tmimi leży na południowy wschód od Dery, w zatoce Bomba, we wschodniej Cyrenaice.

Zgon kardynała Boggiani.

Rzym, 19 marca. Kardynał Tomaso Pio Boggiani, Kanclerz Świętego Rzymskiego Kościoła i biskup Porto i Santa Rufina, zmarł w Rzymie w nocy z 25 na 26 lutego.

Kardynał Goggiani urodził się w Bosca Marengo, dnia 19 stycznia 1863 roku. Miał 15 lat, przywdział habit zakonny w nowicjacie dominikańskim w Chiersi. Tam też odbył studia filozoficzne i teologiczne, a po otrzymaniu święcen kapłańskich został wysłany, jako misjonarz, na Bliski Wschód. Następnie był profesorem teologii w Raguzie, piastując równocześnie godność przeora konwentu dominikańskiego. Terenem jego dalszej działalności były później Chieri, Graz i Genua.

W 1909 roku zamianował go Pius X biskupem diecezji w Adria. Po przeniesieniu stolicy biskupiej do Rovigo był biskup Boggiani przedmiotem wrogich demonstracji politycznych, a nawet dokonano na niego zamachu. W związku z tem Pius X rzucił interdykt na miasto Adria. W 1912 roku został biskup Boggiano zamianowany arcybiskupem tytularnym Edessy, był legatem apostolskim w Meksyku, administratorem apostolskim w Genui. W 1916 roku został zamianowany kardynałem. W 1935 roku Pius X zamianował go Kanclerzem Świętego Rzymskiego Kościoła.

Problem zboża dla Grecji.

Ateny, 19 marca. Do portu w Pireusie zainwiał parowiec szwedzki, wiozący 7000 ton zboża chlebowego dla Grecji. Transport ten stanowi część zakupionej przez Grecję przed dawnym czasem i gotówką zapłaconej ilości 70.000 ton zboża australijskiego.

Swego czasu wraźnie uzgodniono pomiędzy ówczesnym rządem greckim i rządem angielskim, iż nawet na wypadek okupacji Grecji przez mocarstwa osi, Anglia nie przeszkodzi w wysyłce tego zboża do portów greckich. Mimo to Anglia przez szereg miesięcy wstrzymywała się zezwolić na dalszy transport zboża, znajdującego się w Aleksandrii i Haifie, aż dopiero na skutek interwencji międzynarodowej misji Czerwonego Krzyża, jakoteż szeregu innych osobistości i instytucji, zwolniono wreszcie pierwszy transport. Propaganda brytyjska usiłowała odpowiedzialność za opóźnienie transportu zebrać na mocarstwa osi. Rząd Grecji natomiast oraz niezależne czynniki kościoła greckiego tego rodzaju twierdzenia Anglików odrzuciły jako zupełnie nieuzasadnione.

W kilku wierszach.

Bawiący w Helsinkiach z wizytą książę Gustaw szwedzki wręczył marszałkowi polnemu Mannerheimowi wielki krzyż orderu z mieczami I. klasy, będący najwyższym odznaczeniem wojskowym w Szwecji.

*

Według doniesienia z Waszyngtonu, powierzone kontradmirałowi Andersowi naczelne dowództwo nad wschodnim wybrzeżem Stanów Zjednoczonych. Następca jego jako komendant trzeciego okręgu floty w Nowym Jorku został kontradmirał Edward Marquart.

*

Nowy ambasador brytyjski w Unji sowieckiej Ciark Kerr przybył do Kujbyszewa (Samara).

*

Kierownik brytyjskiej służby informacyjnej w Stanach Zjednoczonych, sir Gerald Sambał, został mianowany posłem brytyjskim w Waszyngtonie.

*

Szwedzki następcą tronu, który na czas choroby króla Gustawa pełni funkcję regenta, wyznaczył na niedzielną popołudniową nadzwyczajną posiedzenie gabinetu.

*

We francuskim ministerstwie spraw zagranicznych podpisano ostatnio francusko-rumuński układ handlowy, operujący się na zasadzie kompensacyjnej wymiany towarów.

*

Za przykładem Węgier obecnie również wprowadzone być mają we wszystkich miastach bułgarskich księgi zakupów. W księgach tych sprzedawcy muszą notować wszelkie transakcje środkami żywnościowymi.

*

Fabryka Forda, leżąc w podnóżu góry Bukit Timah w Singapurze, gdzie generał wojsk angielskich Percival w połowie lutego br. przyjął warunki kapitulacji, zostało przemienione na miejsce pensji kowe.

KRONIKA

MARZEC
19
Czwartek

Dzisiaj: Józefa Obl. NMP.
Jutro: Teodozji i Eufr.

Dzisiaj obowiązuje zaciemnienie od g. 20.05 do 5.45

Służba pocztowa z niekupowaną Francją.

Kraków, 19 marca. Między terenem Rzeszy (łącznie z Alzacja, Lotarynią, Luksemburgiem, Protektoratem Czech i Moraw i Generalnym Gubernatorstwem) z jednej strony, a terenami niekupowanej Francji, łącznie z Koryką i północno-afrykańskimi posiadłościami z drugiej strony, została podjęta służba pocztowa w ograniczonym zakresie.

Dopuszczone są jedynie ważne listy handlowe, przy czym decyzja pozostaje w rękach urzędu cenzury listów zagranicznych. Dla listów i korespondencji prywatnej ograniczenie obowiązuje nadal.

W obu kierunkach są dopuszczalne listy zwykłe i pocenne, jak i pocztówki, przy obowiązującej taryfie dla zagranicy. Nadawca korespondencji do niekupowanych terenów Francji powinien podać deparytament, oraz dopisać: „Niekupowana Francja“ (Unbesetztes Frankreich). Korespondencja pozbawiona charakteru handlowego będzie zwracana nadawcom.

Uruchomienie warzelni soli w Kaluszu.

Lwów, 19 marca. W dniu 14 marca zostały uruchomione w Kaluszu (Galicja) warzelnie soli zwykłej i potasowej.

Kopalnia pozostaje obecnie pod zarządem Generalnej Dyrekcji Monopoli.

Bandyta skazany na karę śmierci.

Kraków, 19 marca. Niemiecki Sąd Specjalny w Krakowie skazał 25-letniego Stanisława Kawiorskiego z Dziemierz (pow. Miechów) na karę śmierci i dożywną utratę praw obywatelskich za dokonanie rabunku.

Wyniki ciągnięcia loteryjnego w Warszawie.

W dniu 18 marca przedstawia się następująco: 12, 13, 54, 41, 46. Następane ciągnięcia loterii liczbowej odbędzie się w sobotę, dnia 21 bm. w Krakowie.

Stan wody w dniu 18 marca wynosił:

na Wiśle w Krakowie 371, zamotowano przybór o 1,11 m, temperatura plus 4, w Szczodzinie 830, lód grubości 46 cm, woda płynnie po lodzie, temperatura minus 3, w Sandomierzu 288, lód grubości 22 cm, temperatura plus 2, w Zawichostcie 402, lód grubości 37, na Dunaju w Nowym Sączu 245, lód grubości 23 cm, temperatura plus 6, na Samie w Przemysłu 224, lód grubości 38 cm, temperatura plus 3.

Obwieszczenia urzędowe

Sygn. Nr. VIII Km. 308/41.

Obwieszczenie licytacji.

Komornik Sądu Grodzkiego rew. VIII w Krakowie na podstawie art. 676 i 679 zawiadamia, że w dniu 21 kwietnia 1942 r. odbędzie się w sprawie upadłości Firmy Pierwsza Małopolska fabryka naczyń emalowanych i wyrobów blaszanych Bekord, licytacja nieruchomości składającej się z zabudowań fabrycznych z kominem fabrycznym, położonej w Krakowie przy ul. Lipowej 4, wraz z parcelami obj. lwb 1327, 1328, 1329 ks. gr. m. kat. Kraków-Podgórze Dz. XXII. Nieruchomość oszacowana została na sumę zł. 339.566,21, cena wywoławcza wynosi zł. 254.674,60, rekojmia zaś zł. 38.956,62. Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem licytacji nie złożą dowodu że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji, że uzyskały postanowienie właściwego Sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji. W ciągu ostatnich dwóch tygodni wolno orzekać nieruchomości w dni powszednie od godz. 8-18, zaś akta sprawy w Sądzie Grodzkim w Krakowie przy ul. Starowisłnej 13, sala Nr. 31, do sygn. 111. 2 E. 41/41. Przystępujący do licytacji winien przed licytacją przedłożyć zezwolenie Stadthauptmanna na kupno nieruchomości.

Kraków, 17 marca 1942. Władysław Woliński, komornik.

Sprzedż nieruchomości

Gospodarstwo, kilkanaście morgi ziemi poszono-kartoflanej, obszarze pszenicy i żytni, 11 km. stacja kol. tamto sprzedawca B.H. ER KA-ES, Kraków, Librowszczyzna 6, tel. 128-41 (obok Poczty). 1838k

8 morgi ziemi ogrodowej, nadającej się na założenie sadu obronniczego lub budowę fabryki 5 km. od tramwaju na linii Kraków-Mysłowice. Cena 11.000 zł. morga — sprzedawca ARZT, Kraków, Florjańska 40. 7290

Parcela sążni: Wola Duchacka 100, 15.000 Batowice 550, 22.000, Leńca 22, morgi 22.000, Szwosowice 1200, 30.000, Debniki 168, 82.000, Kraków, Zwierzyniecka 11/4, telefon 117-68. 7409

Zakopane, kamieniczka willa 18 ubikacyj, cała wolna niezajęta, sprzedawca 330.000 B.H. ER KA-ES, Kraków, Librowszczyzna 6, tel. 128-41 (obok Poczty). 1838k

Wille-pensjonat, Zakopane i Rabka, eleganckie, dobra lokata, tamto sprzedawca B.H. ER KA-ES, Kraków, Librowszczyzna 6, tel. 128-41 i 128-74 (obok Poczty). 1838k

Jarosław. — Dom mieszkalny, 20 morgowy ogród, główna ulica — 120.000, sprzedawca „Informator”, Kraków, Piłkarska 19. 1851k

Kamienica piętrowa, 10 ubikacyj, ogród, Podgórze, 160.000 Willa 14 ubikacyj, 150.000 Sporysz, Kraków, Podgórze, św. Kingi 2. 7238

Kamienica piętrowa, 10 ubikacyj, ogród, Podgórze, 160.000 Willa 14 ubikacyj, 150.000 Sporysz, Kraków, Podgórze, św. Kingi 2. 7238

Kamienica piętrowa, 10 ubikacyj, ogród, Podgórze, 160.000 Willa 14 ubikacyj, 150.000 Sporysz, Kraków, Podgórze, św. Kingi 2. 7238

Zdrowotność i lecznictwo w Gen. Gubernatorstwie.

Kraków, 19 marca. W dziedzinie spraw zdrowotnych i leczniczych Generalnego Gubernatorstwa naczelnie miejsce zajmują akcje: przeciwgruźlicza i przeciwtyfusowa.

Jak wielką wagę przywiązują władze Generalnego Gubernatorstwa do akcji prowadzonej przeciw gruźlicy, świadczy podjęty niedawno przez miarodajne czynniki plan pływorzenia specjalnego Oddziału dla Zwalczenia Gruźlicy Oddział ten będzie się mieścić w ramach Wydziału Spraw Zdrowotnych przy Głównym Wydziale Spraw Wewnętrznych Rządu Generalnego Gubernatorstwa.

Ważnym czynnikiem w akcji przeciwgruźliczej są poradnie przeciwgruźlicze ubezpieczalni społecznych oraz sanatoria. Sanatoria takie, zorganizowane przez Związek Ubezpieczalni Społecznych istnieją w Otwocku, Rudcu pod Warszawą, w Radziszowie, w Skotnikach, a wreszcie w Busku, gdzie znajduje się specjalne sanatorium dla dzieci. W toku są pertraktacje w sprawie urządzenia w Otwocku jeszcze jednego, większego sanatorium. W trakcie realizacji znajduje się również sprawa izolatorów dla chorych na gruźlicę, oraz urządzenia, względnie uruchomienie kilku sanatoriów przeciwgruźliczych w okręgu Galicji.

W Warszawie istnieje 16 poradni przeciwgruźliczych, pod których opieką było w dniu 1-go stycznia 1942 r. — 16.614 osób.

W dziedzinie akcji przeciwtyfusowej najdłuzszym wydarzeniem jest znajdujący się w stadium realizacji plan utworzenia Instytutu Szczepionek Przeciwtyfusowych we Lwowie. Instytut ten byłby największym tego rodzaju zakładem na świecie. Szczepionka przeciwtyfusowa będzie tam sporządzana według najnowocześniejszej metody, a mianowicie nie z wesz ubranowych, jak dotychczas, ale z bakterij zółtek jaja kurzego. Metoda ta jest o wiele prostszą i wydajniejszą, niż dotychczasowa. Ponadto, dzięki zastosowaniu nowoczesnej metody stawiania diagnozy, będzie można już w ciągu 10-ciu minut orzec, czy badana osoba chora jest na tyfus, podczas gdy dotąd potrzeba było na to 48-ciu godzin czasu.

Szereg nowych szpitali dla zwalczania tyfusu plamistego, zorganizowanych w powiecie miechowskim, jest jednym z wielu przejawów ożywionej akcji przeciwtyfusowej na terenie Generalnego Gubernatorstwa.

Drugą ważną dziedziną spraw zdrowotno-leczniczych jest szpitalnictwo. Warszawa wydała w roku ubiegłym na odbudowę szpitali miejskich 2.567.280 złotych, remontując około 50 budynków szpitalnych. Odbudowa szpitali warszawskich będzie z nadejściem wiosny kontynuowana.

Wielkie znaczenie dla stanu zdrowotnego ludności Generalnego Gubernatorstwa posiadają również uzdrowiska. Jest ich w chwili obecnej na obszarze naszego kraju 23, przyczem podstawa ich stanowią wody mineralne i doskonałe

warunki klimatyczne. Czternaście z nich, wśród tych uzdrowisk włączono do służby zdrowia publicznej.

Niemniej doniosłą rolę w dziedzinie lecznictwa spełnia Zakład Przyrodoleczniczy Ubezpieczalni Społecznej w Warszawie. Leczenie odbywa się tam przy pomocy kąpiele elektryczno-sświetlnych, hydroterapii, a wreszcie kąpiele kwasowęgłowych, siarczynowych, solankowych itp. Z zabiegów w tym zakładzie korzystać mogą wszyscy ubezpieczeni, że zaś korzystając z tego w szerokim zakresie, świadczą cyfry w ciągu jednego z ostatnich miesięcy udzielono tam bowiem dziewięć tysięcy zabiegów.

Akcja higieniczno-sanitarna uzupełnia całokształt prac leczniczo-zdrowotnych na terenie Generalnego Gubernatorstwa. Państwowy Instytut Higijeny w Warszawie zorganizował niedawno pod kierownictwem Dr. Kudicze kursy dla kierowników kolumn sanitarnych. Pierwszeństwo przy przyjmowaniu na kursy mają byli studenci medycyny narodowości polskiej i ukraińskiej.

Opiekę higieniczną lekarską w szkołach warszawskich prowadzi 30 lekarzy i 35 higienistek. W ciągu pierwszych miesięcy roku szkolnego 1941/42 przeprowadzono 206.000 badań lekarskich, udzielając 4 tysiące porad i skierowując 8 tysięcy dzieci szkolnych do lekarzy-specjalistów.

Szczególny nacisk położono pozatem na badanie stanu czystości, dokonując 137.000 przeglądów czystości, 310 doradczych odwiedzin, a 5.279 dzieci skierowując do dezynfekcji. Oprócz tego dokonano 799 wywiadów domowych. Celem ustalenia wrażliwości dzieci na gruźlicę poddano badaniu t. zw. metodą „Pirouet“ 235.900 dzieci, przyczem dzieci zagrożone gruźlicą wysłano do sanatoriów lub pensjonatów.

Z tych w skrócie tylko przytoczonych danych widać, z jakim rozmachem i jak wszechstronnie przeprowadzane są prace leczniczo-zdrowotne w Generalnym Gubernatorstwie.

Ze sali koncertowej.

Kraków, 19 marca. Pionierem koncertowej gry na harmonijce ustnej jest Mieczysław Gawel. Będąc entuzjastą tego popularnego instrumentu, nie tylko doprowadził własną grę do poziomu naprawdę koncertowego, ale przyczynił się do podniesienia ogólnego poziomu gry na harmonijce, szkoląc szeregi uczniów.

Gra Gawla nie ma nic wspólnego z tem, co słyszy się często na przedmieściach. Jest to naprawdę wysoki kunszt muzyczny, który znajduje swoje oparcie w wybitnym talencie muzycznym interpretatora. Na koncercie śródomiowym w sali Domu Plastyków, Gawel udokumentował swoje umiejętności, odgrywając obok popularnych melodii także i kompozycje z programu klasycznego („Mazur ukraiński“ Mozarta) oraz własne utwory (doskonała kompozycja „Pociąg“). Uzupełnieniem koncertu był popis gry na kładze (pile), stanowiący oryginalną atrakcję.

W ramach koncertu wystąpił również tenor Józef Prządka. Artysta ten odznacza się pięknym, pełnym

naturalnej, ciepłej barwy, młodzieńczym głosem, który zjednuje mu licznych zwolenników. W programie koncertu znalazły się arje z oper: „Tosca“, „Turandot“ i „Werther“ oraz pieśni z ogólnie ubogą kompozycją: Marzewskiego „Na ust koralu“ na czele. Akompanjował Mieczysław Bucher. Liczne i zgromadzone publiczność nagrodziła artystów bucznymi oklaskami.

W najbliższym czasie odebrać się w sali Domu Plastyków dwa ciekawe koncerty. W sobotę znany klawecista prof. Józef Madeja odegra szereg kompozycji m. in. także własnych a p. M. Czyżkiewicza znana jako akompaniastka, wystąpi po raz pierwszy w okresie wojennym jako solistka. W niedzielę odbędzie się koncert kameralny w wykonaniu Haliny Ekiertówny i prof. Władysława Syrewicza.

Z rubryki codziennych wypadków.

Wypadła z tramwaju.

(Y) We czwartek w godzinach rannych Małgorzata lat 56, zamieszkała przy ulicy Krakowskiej 35, wypadła z tramwaju, coznając złamanie prawej ręki. Po nałożeniu opatrunku przez lekarza Pogotowia Beturkowego, Małgorzata odeszła do domu.

Ofiara gołodzi.

(Y) We czwartek popołudniu w Pogotowie Ratunkowe zostało zezwawane za ulicą Zająca 16, gdzie Agnieszka Kurkiewicz, lat 70, przechodząc przez jezdnię, upadła tak fatalnie, iż doznała złamania lewej nogi. Nieszczęśliwą ofiarę gołodzi przewieziono na oddział chirurgiczny szpitala św. Łazarza.

Potrącony przez tramwaj.

(Y) U zbiegu ulic Szlak i Długiej został potrącony przez tramwaj niejaki Filipowski Stefan, lat 43, doznając ran tułaczowych głowy oraz kontuzji całego ciała. Lekarz Pogotowia Ratunkowego, po udziale pierwszej pomocy, skierował Filipowskiego na oddział chirurgiczny szpitala św. Łazarza.

Kronika żałobna.

(Y) Kraków, 19 marca. W ostatnich dniach zmarli w Krakowie: Mgr Herbert Puszer, lat 33, zmarł w lutym 1942 r.; Stanisław Antoszewski, Zbigniew Antoszewski, zmarł w 1941 r.; Genowefa Burwinna, lat 20; Witold Skoczek, lat 77; Mgr Franciszek Bajer, lat 29; Witold Bończa-Skarżyński, lat 49, zmarł 9 marca w Katowicach; Kazimierz Gołański, lat 66, zmarł w Krakowie; z Dąbrowskich Anna Ludwika Romanowska, lat 73, wdowa po budowlanym; Marja Zającówna, lat 28, nauczycielka; Tekla Curzydłowa, lat 58, żona pracownika Czerwonej Młocyskiej; Marja Bylok, inkasentka Kongregacji Kwieciek; Stefan Duhil lat 68, emeryt, st. kontroler pocztowy.

Morderstwo wykryto po 9 latach.

(St) Z Montevideo donoszą że po upływie dziewięciu lat w ciągu których toczyły się procesy o spadek po inżynierze włoskim Giuseppe Salvo, władze doszły do przekonania, że inżynier nie zmarł w wypadku samochodowym, jak pierwotnie sądzono, ale został zamordowany za sprawą swego zięcia Ricardo Bonapeli i swego szwagra Artigas Guichon. Obydwóch aresztowano. Szofer zeznał, że Bonapeli nakłonił go do dopelnienia zbrodni obietnicą sowitego wynagrodzenia.

Kamienicę dwupiętrową, docho-

domowa (Debniki), sprzedam za 110.000. Kraków, Wielopole 10, — Bolesław Wyrwicz

Polewo domu murowanego, sześć ubikacyjnego — podpiwniczonego, 70.000, Kazimierz Wielki — sprzedawca: Kraków, Mikołajska 11/3, tel. 119-92. 7370

Dom czterobudynkowy noworomantyczny, 350 sążniowy ogród, 85.000, ulica Wielka. — Kraków, Mikołajska 11/3, telefon: 7366

Kamienica nowa, piętrowa, parkiety, elektryczność, wodociąg ogród 300 sążniowy — 140.000: Wyrwicz Bolesław, Kraków, Wielopole 10

Kilka kamienic nowych, komfortowych i parcel, sprzedam natychmiast bez pośredników. Kraków, Żulawskiego 8 a, m. 12. 6850

Kamienicę pełnokomfortową, 36 ubikacji, centrum Krakowa, sprzedam natychmiast bez pośredników. Kraków, Żulawskiego 8 a, m. 12. 6850

Zamienie polewo realności, komfort, całość 35 ubikacji, dz. IV na dom dwurodzinny Kraków, Pedziśchów 28, m. 4

Kamienicę — centrum Krakowa — korzystnie sprzedam. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 6871“

Niemka solidna, starsza, szuka dobrego umiłowanego pokoju, możliwość użycia łazienki. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 7383“

Trzy lub dwa pokoje (bez kuchni) poszukiwane za dobrem wynagrodzeniem. Kraków, Zwierzyniecka 5, m. 61. 1711k

Prancuskiego wyuczony najzwyklej parętek 21 centem. Czysta 21 mieszkanie dwa. — naście. 6738

Dom piętrowy 80.000, partycyorny 55.000, jednorodzinny 35.000. — Parcela budowlana 18.000, sprzedawca „Lokata“, Kraków, Łobzowska 4. 7128

Zgubiono zarekawkę 6/8 omdm66 za wynagrodzeniem. Kraków, Kielecka 30/4 (Ostiede). 6529

Fotografie po cenach urzędowych. Foto Astra, Kraków, Adolf Hitler-Platz 11.

Parcele narożna, śródmieście Krakowa, sprzedam natychmiast bez pośredników. Kraków, Żulawskiego 8 a, m. 12. 6862

Największy wybór kamienic, domów, wili, obiektów przemysłowych, parcel polewo „Solidność“, Kraków, Stradom 10, telefon: 6754

Podania, tłumaczenia, listy handlowe, wszelkie sprawy podatkowe fachowo przez Niemców opracowane. Kraków, Adolf Hitler-Platz 82/4. 1044k

Dnia 19 lutego br. na trasie Lublin-Warszawa została zgubiona tabliczka z Nr. rejestracyjnym samochodu — OST 9496 (przednia). Uprząszyć się znalazł w Łaskawie oddanie powyższej tabliczki do „Spolem“ Warszawa, ul. Grażyły 13. 6889

Dr Tadeusz Owczynski, specjalista chorób wewnętrznych, przeprowadził się ul. Stradom 25 — telefon 114-99. 1150k

Podania, prośby, tłumaczenia, sprawy podatkowe i inne. — Biuro Terlecka, Kraków, Florjańska 55. Telefon 180-25. 1272k

Sztuczna dłoń z rekawiczką zgubioną w okolicy Limanowskiego. Łaskawie znalazła proszę o zwrot. Kraków, Brzozowa 16, m. 52.

Proszę o zwrot zamienionej walizeczki z gramofonu na brzoziową na trasie Zakopane-Kraków, pospiesznie 15-16 w nocy. Paweł Dudzik, Kraków, Zwierzyniecka 12, sklep. 7096

Zgubiono zarekawkę i dowód Felcja Zehelowska, w pogoniu Tunnel-Kraków proszę o zwrot za wynagrodzeniem. Kraków, Starowisłna 52, dozwora. 6630

Pan, który w sobotę wieczór wyratował mego synka Jurczka z Wiśły, proszę jest o podanie swego adresu. Irena Trześniewska, Kraków, Kolberga 8/0.

Dnia 16 marca w Linie „Urania“ po koncercie, zostawiono skrzynka bezkarną, w której znajdował się instrument muzyczny „Klarinet“. Łaskawie znalazła proszę jest o nadesłanie instrumentu na adres: Staatstheater, Kraków, Pl. św. Ducha u posteria dla Kurwskiego za dobrem wynagrodzeniem. 7336

Trzy wypróbowane środki lecznicze: Biliner Sauerbrunn (biliniska kwaśna woda źródłowa) wskazana przeciw chorobom nerek, choroby żołądka, jelit, ciępieniom żółci, podaż, przynosiła także wielki efekt w leczeniu choroby, oraz nieżyłości organów oddechowych. — Saldschitzer Bitterwasser (Gorzka woda z Saldschitz) godnie, niodrażnicza, pewna Biliner, Pastilona (Pastylki biliniskie) skuteczne przede w nadmaganie kwasocic i zgadz — Hurfonia tawa row „armaceutyczny i karmaceutyczny“ oraz soli i wód mineralnych A. Nemetschka — Kraków, Poleska (Vet. Stossgasse) 13 — Telefon 179-08. 1861k

Automat ciężarowy przewozić towary, węgle z Rzeszy. Kraków, Żulawskiego 43/12 telefon 217-49

Poszukuje z gołodzi 3 tysięcy złotych, gwarantuję w całości, dobrane wynagrodzenie. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 5858“

Naprawiamy wieloletnia, pewna solidnie szybko — własny warsztat, Skład partery — Baranowska Kraków, Baszowa 18 Prowincja odwoła. 6936

Piętra Pełkan i inne reperuje a chowy warsztat reperacyjny: Z. Mysłkowskiej, Kraków, Szpitalna 3 Prowincja odwoła. 6936

W 24 godzinach naprawione podwozki — 10 gr. od oszka. — 2.50 wstawienie stóp: Matejk b. Kraków. 4723

Unieważniam skradzione dwa Kenarkary Nr. 834 i 537 na nazwisko Straub Leo i Kozajko karty żywnościowe oraz inne papiery. Proszę wrócić przysłać Kenarkarty za wynagrodzeniem Kraków, Dolnych Młynów 9, m. 6

Warszawa, Penjonat, Mon uski, m. 3 — pckojach, bielizna — 1599k

Instalacje oświetlenia elektrycznego motorów — wykonuje, także naprawia: Armatus, Kraków, Stojarska 6. 6103

Wolka zbożowego niszczy. Złotowian: Orlutnia, swcz Kraków, — Wieszka 24. 7117

Zegarki reperuje uczeń mistrza — genowski. — Kraków, Stradom 10. 7209

Obiady smaczne, duże, tanie, jarkie wydale: Miodowa 13, Kraków. 6817

Wrażki zastępuje praktyka grafologina: Kraków, Florjańska 3.

Pokaż jak pisze — powiem Ci, jak się epistagi, Kraków, Florjańska 5. 5833

Mebel, okna, drzwi naprawia: stolarz Nowak, Kraków, Miodowa 13. 5799

Podania Majewski, Kraków, Wersylich Stętych 5. 1229k

Unieważniam skradzione dwa Kenarkary Nr. 834 i 537 na nazwisko Straub Leo i Kozajko karty żywnościowe oraz inne papiery. Proszę wrócić przysłać Kenarkarty za wynagrodzeniem Kraków, Dolnych Młynów 9, m. 6

Unieważniam pieczęcie firmowa skradzona w sierpniu dnia 1 bm „Handel Towarów Mieszanych“ Giełoch Stanisław, Kraków, ul. 29 Listopada 3.

Unieważniam zgu przez Grine Rodolfe na nazwisko Julian Wadas — Horodlo. 1759k

Unieważniam zgu bione dokumenty na nazwisko Hylm Oufury, proszę zwrócić za wynagrodzeniem Kraków, Barla Joeslewoza 2/6.

Unieważniam zgu bione dowód lekcyjny, metrykę i karty. Ubiegłe zeznanie na nazwisko: Anna Karol

Unieważniam skradzione dwa Kenarkary Nr. 834 i 537 na nazwisko Straub Leo i Kozajko karty żywnościowe oraz inne papiery. Proszę wrócić przysłać Kenarkarty za wynagrodzeniem Kraków, Dolnych Młynów 9, m. 6

Unieważniam zgu bione dowód lekcyjny, metrykę i karty. Ubiegłe zeznanie na nazwisko: Anna Karol

Unieważniam zgu bione dowód lekcyjny, metrykę i karty. Ubiegłe zeznanie na nazwisko: Anna Karol

